

LBS historia

Nedskrivnen av hedersmedlem Bengt Myrgren.

(första delen)

1941 bildades Ligna Båtsällskap och till 50-årsjubileet 1991 kommer i en serie artiklar i Medlemsnytt något av LBS historia att berättas, sådan den framgår av protokollen.

Bakgrund

I den första protokollsboken som skrivits på maskin och sedan bundits in, finns både styrelse- och mötesprotokoll. Den första sidan är en sammanfattning av hur det började. Den sidan är här avskriven direkt.

"Då det kommit till slipägaren August Erikssons kännedom, att Stockholms Stads Hyresnämnd genom vicevärden herr Melin låtit uthyra cirka 1000 kvm av den utav båtägare förut använda upplagsplatsen och det äventyras att ännu mera av detta område uthyres, ansåg sig herr Eriksson föranlåten att sammankalla båtägarna till ett sammanträde i och för dryftande av frågan om planen och dess förhårande.

Herr Melin fordrade att planen skulle hyras av en kollektiv sammanslutning, i detta fall alltså av en klubb, och inte såsom tidigare av enskilda personer. Priset skulle dock inte höjas utan samma förmåner och rättigheter som förut skulle erhållas.

Mötet, som var kallat av herr August Eriksson, avhölls den 1/7 1941 i ett skjul på Lignaområdet och till detta möte hade cirka 20 båtägare infunnit sig. Herr Eriksson redogjorde i korta ordalag för läget och mötet valde därefter på förslag av flera båtägare en interimstyrelse, vilken var sammansatt av följande personer:

Ordförande: herr Holst
Sekreterare: herr Borg
Kassör: herr Blomberg

Mötet beslöt att interimstyrelsen så snabbt som möjligt skulle anordna ett nytt sammanträde, varvid kallelse till detta skulle ske skriftligen.

Vidare beslöts att en klubb skulle bildas, för att såsom kollektiv sammanslutning kunna förhyra den förut använda uppläggningsplatsen."

Utdragen inom citationstecken är direkt avskrivet medan det följande endast utgör sådana utdrag ur protokollen, som har betydelse för LBS: utveckling. Vissa styrelseval har medtagits på dessa grunder. Tanken är att göra en sammanställning av styrelserna i en särskild uppställning.

Ligna Båtklubb bildas.

Protokollet från första sammanträdet börjar: "Protokoll fört vid sammanträde med medlemmarna i Ligna Båtklubb onsdagen den 16 juli kl. 19.00 vid uppläggningsplatsen."

I paragraf 2 står: "Protokoll från föregående sammanträde upplästes."

Det är möjligt att det varit ytterligare ett sammanträde före den 16 juli.

Första styrelsen.

Den första styrelsen valdes på detta sammanträde. Paragraf 3:

"Val av styrelse och suppleanter förrättades.

Till ordförande valdes: Herr Sundvall

Till v.ordförande: Herr Artman

Till sekreterare: Herr Strömquist

Till Suppleanter: Herr Segerström

 Herr Jakobsson

 Herr Eriksson

Valet av kassör uppsköts till nästkommande sammanträde."

I paragraf 6 sista stycket, står: "Förslag till klubbnamn och utseende på mössmärke och standert gavs av en talare. Efter diskussion beslöts, att klubben skulle få namnet Ligna Båtklubb samt att frågan om mössmärke

och standert skulle bordläggas. Styrelsen fick i stället i uppdrag att utarbeta förslag till dessa båda saker samt att tillika utarbeta förslag till stadgar.”

Namnet på vice ordföranden är troligen fel. Något nyval finns inte antecknat, men i senare protokoll heter innehavaren av posten W. Erdmann.

Byter namn till Ligna Båtsällskap.

Fredagen den 26/9 1941 kl.19.00 hölls nästa sammanträde. Enligt paragraf 4 gjordes det bordlagda valet av kassör. Och herr Segerström valdes enhälligt. Något förslag till stadgar, standert och mössmärke hade ännu inte framtagits och bordlades ”för vinterns kommande arbetsprogram.”

”Dock beslöts emellertid att klubbens initialer skulle vara LBS, Ligna Båtsällskap, för att undvika all förväxling med LBK, Liljeholmens Båtklubb.”

Namnet Ligna Båtsällskap, med initialerna LBS, fastställdes alltså den 26 september 1941.

Mötet sköttes av ordföranden men protokollet justerades av ”W. Erdman vice ordförande”. Det är även vice ordföranden, som leder de följande styrelsesammanträdena. Ordföranden, sannolikt fortfarande herr Sundvall, leder sammanträdet den 1/4 1942. Då följande styrelse och funktionärer väljs:

Ordförande	W.Erdmann
V. ordförande	K.A. Borg
Varvsbas	E. Enström
Biträde	K. Blomkvist
Revisorer	R. Johansson
	B. Bergqvist

Något val av sekreterare finns inte antecknat och Sven Strömquist sitter kvar till 31.1.1950.

Herr Sundvall, var enligt vad som uppgivits far till vår nuvarande hedersmedlem Tore Sundvall.

Medlemmarna skrivs in.

Vid styrelsesammanträdet den 23.10.1941 beslöts att ett postgirokonto skulle öppnas. Under hösten hölls 3 styrelsesammanträden och den 1 april 1942 kl. 19.30 hölls det första årsmötet. Paragraf 4 säger: ”Enär så gott som inga medlemmar förutom styrelsen funnos antecknade, företogs inskrivning av medlemmar och uppgick antalet nyinskrivna medlemmar till ca. 15 st.”

Stadgar och ordningsföreskrifter.

Stadgar och ordningsföreskrifter fastställdes och finns inbundna i protokollsboken.

Nu hade Ligna Båtsällskap bildats, fått stadgar, ordnat med uppläggsplats och även planerat att överta den av A. Eriksson ägda slipen, men det finns ännu ingen anteckning om någon gemensam hamn. Det måste dock ha funnits en hamn eftersom man de 13 augusti 1942 valde en hamnfogde, hr Rune Johansson.

Kontrakt på planen, byggplaner, slip.

Den 13 augusti 1942 säger protokollets paragraf V. ”Kontrakt på Planen fr.o.m. den 1 oktober 1942 och på obestämd tid framåt löpande kontrakt hade översänts till klubben”.

Vidare: ”Sokr. föredrog även styrelsens förslag att hyra en tomt i och för byggande av ett skjul samt omtalade att klubben redan fått erbjudande å en dylik tomt till ett pris av kronor 8:- per kvartal.”

Den 26 nov. 1942 meddelas att slipen inköpts för 250 kronor, och att sekreteraren tackades för att han ”tidigare för klubbens räkning inköpt densamma.”

Paragraf 5.: ”Ordf. erinrade om klubbens tilltänkta nybyggnad av ett skjul huvudsakligen avsett för kanoter och övrig materiel samt överlämnade frågan för vidare diskussion, vilken, sedan flera talare haft ordet , slutade med att styrelsen skall inkomma med förslag till detsamma på samma gång som bryggan igångsättes.”

På årsmötet den 4.2.1943 bestämdes: att årsavgiften 1943 skulle vara lika med föregående års avgift kronor 2:- att det tilltänkta bryggbyggets igångsättande torde kunna ske redan i slutet av febr. och att klubbens stadgar voro lämnade till tryckning och skulle översändas medl. tillsammans med årskortet för år 1943.

Beslut om att söka inträde i MMF.

Den 21 juni 1943 beslöts enhälligt att LBS skulle söka inträde i Mälarens Motorbåtsförbund, MMF, "och att avgiften för detta 1:- per båtägande person borde läggas till 1944 års avgift".

Klubbhuset klart.

Den 18/11 1943 hölls LBS-sammanträde varvid paragraf 3. säger: "Kassören erinrade om att klubbhuset nu stod färdigt och att det syntes vara till de flestas belåtenhet. En del skavanker funnos dock men av oväsentlig betydelse. Klubbhuset hade kostat klubben 1.283:99 kronor och skulle denna summa amorteras på 4 år jämte 5% ränta, men skulle summan troligtvis icke kunna stanna vid detta belopp, då styrelsen hade för avsikt att bona in väggarna i klubbtrummet samt att vidtaga en del förbättringar inom detsamma."

Längre ner står: "Flera talare gjorde frågor angående försäkring av klubbhuset och sekr. meddelade att huset var försäkrat för 3000:- kronor och materielen och kanoterna för 6000:- kronor." På detta möte valdes även kandidater till styrelseposter, 2 man på varje post. Detta förfaringssätt att nominera kandidaterna på sista höstmötet har sedan följts även om det ej stod i klubbens stadgar.

LBS emblem.

I stadgarna finns redan bestämmelsen om klubbens emblem: "Klubbens emblem skall bestå av en vit vimpel med grön kantrand och med klubbens initialer L.B.S. i grönt."

På mötet utlystes en pristävling om ett mössmärke. Därvid erinrade sekreteraren om att "i förslagen måste naturligtvis klubbens vimpel ha sin givna plats, men att märket kunde komponeras med utgångspunkt från vimpelnålen."

Tydligen hade klubben redan låtit göra en nål med ledning av standerten.

Man hade nu på ca 2 år lyckats åstadkomma uppläggningsplats, klubbhus, brygga, stadgar, standert, klubbnaål och mössmärke. Vidare hade man ansökt om medlemskap i MMF, vilket man erhöll vid motorbåtsdagen 1944. Man måste betänka att LBS bildats och fortfarande verkade under kriget då det var kraftig ransonering av bränsle. Det framgår ej av protokollen om man hade någon bränsletilldelning över huvud taget.

Klubbtidningar.

Redan tidigt fanns en klubbtidning "Vågsvallet", vilket framgår av ett protokoll av den 27/4 1944. Där står: "Beträffande tidningspolemiken anhöll ordf. att red. i Vågsvallet Arne Borg skulle vilja uttala sig om saken" som egentligen gällde referat av vissa saker i en spalt Ordet fritt. Den 8/2 1945 begärs ekonomiskt stöd för klubbtidningen Vågsvallet men det beslöts att tidningen skulle försöka reda sig på frivilliga bidrag. Vågsvallet måtte dock ha lagt sig, då styrelsen på årsmötet den 30/1 1946 "framlade ett förslag till finansiering av klubbtidningen Dyvikan, vilket bl.a. upptog ett anslag av kronor 100 per år."

Klubbholme.

Ligna Båtsällskap har inte låtit gräset gro under fötterna. När man nu hade ordnat det mesta "hemikring" så började man diskutera klubbholme. Den 27/7 1944 sammanträdde sällskapet och i protokollet par. 6 står: "Frågan angående klubbholmen upptogs ånyo till behandling och omtalade sekr. att det f.n. icke fanns något lämpligt ställe att hyra eller köpa men...." "Mötet enades om att icke lägga stor vikt vid just en ö utan att en halvö vara lika bra. Frågan bordlades t.v."

Efter att man bearbetat Stockholms stads idrottsstyrelse och andra myndigheter, meddelas den 15 augusti 1946 i par. 7: "Klubben hade lyckats erhålla ett fritidsområde eller en s.k. klubbholme på land och redogjorde för hur uppgörelsen skett och att hyran nu betalats för första året med kronor 50:-. Herr Erdmann uttryckte sin belåtenhet med att frågan äntligen fått sin lösning och hoppades att klubben skulle få ha tomten kvar i fortsättningen. Kassören tackade för hjälpen med utforslande av virke m.m. samt erinrade om att arbetet på byggande av bryggor m.m. skulle fortsätta nästkommande söndag."

I nästa protokoll daterat de 16 augusti 1946 meddelas att "klubben fått hyra en fritidsplats benämnd Brunna Vik istället för klubbholme".

Domänverket hade tydligen försökt få bort LBS från Brunna Vik. I protokollet från 19/1 1949 står det , att "sekr. uppläste Idrottsstyrelsens svar på sällskapets brev med begäran om fritidsplats" vilket måste tolkas som att man inte kunde eller ville stanna vid Brunna Vik.

Klubbhuset vid Brunna Vik flyttades till Nibbla, där man fick föreläggande om att måla det med mörkgrön färg och att vegetationen mellan stranden och skulle vara kvar. I ett senare protokoll nämns bl.a. om förslag till utformning av sällskapets brygga vid Nibbla. Det talas i flera protokoll om en flyttning av klubbholmen och den 6/9 1949 beslöt styrelsen "tillfråga G. Johansson, om denne vore villig att taga upp kvarstående bryggpålar vid Brunna Vik och transportera dem till Nibbla".

Vid årsmötet den 31 jan 1950 upplästes av sekreteraren, "sällskapets avtal med Idrottsstyrelsen angående fritidsområdet vid Liljedal". Detta hade LBS tills man köpte Västerö (vilket är en senare historia) och man försökte sälja Liljedal i några år. Om man verkligen ägde ett markområde eller att det var en stuga och bryggor man ville sälja framgår inte.

Medlemsbegränsning.

Hur stort antalet medlemmar var vid denna tid framgår ej av protokollen, men man hade redan tidigt föreslagit en begränsning av antalet till max 75 medlemmar för "att det familjära och kamratliga skulle kunna bättre bibehållas inom klubben om denna ej blev så stor som övriga klubbgrannar". Något beslut fattades ej men styrelsen fick i viss mån fria händer.

Den anspelning som ligger i ordvalet ovan hänger troligen samman med att Liljeholmens Båtklubb, LBK, framfört klagomål på att man tog medlemmar från dem. Sannolikt fick man flera som sökte sig över från LBK till LBS, för efter klagomålen vägrades några medlemskap, tills man talat med LBK. Bl. a kunde, den senare hedersmedlemmen John Eriksson inte väljas in omedelbart på grund av sitt medlemskap i LBK. Vidare ryktades det att LBK hade begärt hos Idrottsstyrelsen, att Ligna skulle få flytta sin slip, vilket vållade irritation.

Stridigheter.

Som i de flesta "nybyggarsamhällen" uppstod det en del problem med sämjan mellan medlemmarna. I LBS berodde det mesta väl på, att det fanns så många starka viljor, som kämpade för att utveckla sällskapet, men alla hade inte riktigt samma åsikt, om vad som var den bästa vägen. Kanske hade man inte heller samma målsättning. Sekreteraren, Sven Strömquist, tycks ha varit LBS:s starke man under de första 8 åren. Då det är han som skrivit protokollen får man naturligtvis en alltför positiv bild av hans insatser. Klart är ändå, att han höll ihop trådarna, trots att stridigheter förekom mellan styrelsemedlemmar och även dem som tidigare suttit i ledningen av verksamheten. Herr Erdmann sade sig vid mötet den 16 dec. 1948 veta, "att sällskapets sekreterare ensam styrde sällskapet och att han" (dvs. herr Erdman), "om ändring icke kom till stånd, skulle kunna meddela detta till Idrottsstyrelsen".

Ny ordförande.

Vid samma möte valdes vår nuvarande hedersmedlem, Hilding Westerlund, till ordförande, då såväl den förre ordföranden som kassören fått gå, tydligen efter ett uppträde på "klubbholmen". Westerlund, som valts in i sällskapet så sent som 29 april 1947, tackade för förtroendet och önskade ett slut på de seglivade slitningarna inom sällskapet och önskade att alla skulle uppföra sig som det anstår vuxna män och kamrater.

Bränsleförsäljning.

Efter kriget blev bensinen tillgänglig och man sökte avtal med bensinbolag om att få sälja bensin från egen "mack". Den 16 augusti 1946 meddelar ordförande att "man antagit Nynäs A/B som leverantör av bensin, fotogen, oljor och fett". Hur det var ordnat framgår inte men när man vid mötet 13/2 1953 hade fått löfte av Shell om en egen tank vid bensinbryggan föreslogs, att man skulle tala med LBK, om att förlägga den vid "banknocken", då det var för trångt vid bensinbryggan, för att ta emot och tanka större båtar.

Bryggan.

Den brygga, som byggdes, låg nedanför Tantoberget. Det framgår delvis av ett fotografi som finns från samlingen för pålning, men också av en senare protokollsanteckning, den 29 april 1947 om att man begärt hos Koloniföreningen i Tanto att få sätta upp cykelställ mitt emot ingången till bryggan. Till den bryggan kom jag själv på hösten 1956. Den var fortfarande kvar, trots många års klagomål på hur dålig den var.

Lottbåtar.

Den 29 april 1947 tillsattes en lottbåtskommitte som sedan kom med förslag om lottbåt till styrelsemötet den 12 augusti. Den 15 juni 1948 rapporterades , att lottbåtsfrågan var slutförd. Vinstens storlek framgår ej av protokollen, men den var tydligen stor nog för att flera lottbåtsäventyr skulle genomföras.

(Andra delen)

Del 2 av LBS-historien som den framgår av protokollen är något mer svåråtkomlig. När sekreteraren S. Strömquist avgick på årsmötet 1950 efterträddes han av Arne Martinsson. Därmed började man skriva protokollen för hand. Det gör dem ibland svårlästa men förvånansvärt många av sekreterarna har en lätttydbar skrift, många har t.o.m. textat.

Protokollbok.

I protokoll från styrelsesammanträdet den 8-3-1950 står: "Kassören framlade förslag om att protokollbok är bättre än vanliga lösark som tidigare använts och att en sådan borde anskaffas. Sammanträdet beslöt anskaffa en sådan bok".

De två tidigare protokollen finns inskrivna i den boken. Claes Burström, kassören, som gav förslag om bok, har skrivit det första av dessa, och har troligen också bundit in de första årens protokoll, då han var bokbindare till yrket. Protokollen har sedan skrivits i tidsordning, omväxlande protokoll från styrelse och ordinarie sammanträden.

Underhåll och reparationer.

Teknisk kommitté.

Man hade nu kommit in i en period när allt man skapat måste underhållas. Det var inte bara bryggor och klubbhus och liknande som krävde översyn. Stadgarna hade skrivits vid starten och därefter genom mötesbeslut tolkats litet olika efter hand sällskapets verksamhet vidgades. Ordningsföreskrifter måste till för de ägodelar man skaffade sig. Detta var sannolikt orsaken till att kassören (Claes Burstöm) vid ordinarie sammanträdet den 5/5 1950 föreslår "att det inom sällskapet bör tillsättas en teknisk kommitté som på bästa och mest ekonomiskt sätt kan planera sällskapets löpande reparation och underhållsarbeten på byggnader och material. Förslaget godkändes". (§9)

Den 23/8 1950 har "styrelsen och tekniska kommittén möte i klubblokalen Årsta Strand". Mötet granskade slipmaterialet och beslöt vilka förbättringar och anskaffningar som skulle göras. Det framgår inte klart men det verkar som om kommittén hade arbetat fram det förslag som styrelsen skulle ta ställning till. Vidare diskuterades reparation av klubbhuset. Det gällde spis, skorsten och taktäckning.

Den tekniska kommittén kommer sedan med många förslag, t ex. om "upptagning av bojar" före datum då slipekan skall upp och "Uppsägning av kanotister fr.o. m. den 31/4 1951 för att sedermera inreda kanohuset till klubblokal".

Kommittén omvaldes så länge att de nya i sällskapet säkert inte kunde utröna vilka som från början varit valda. Dess verksamhet verkade vara av glädje för sällskapet, och den torde ha upplösts genom att en del medlemmar i den försvann och andra uppslukades av styrelsen.

Klubbhuset.

I del 1 redovisades att klubbhuset var klart redan i november 1943. Man hade sina sammanträden i olika lokaler, som man tydligen hyrde in sig i. Ett styrelsesammanträde 2/11 1943 hölls i klubbhuset men i övrigt var man på annat håll. När det ur protokollen framgår att man ännu ej hade vare sig värme eller elektriskt ljus förstår man varför.

Vid styrelsesammanträde den 21/12 1944 i lokalen Tobakspinnaregatan 5 står i §6: "Ordf. erinrade om att det var betänkligt kallt i klubbhuset och föreslog inköp av en kamin". Redan 19/1 1945 hålls ett styrelsesammanträde i "klubblokalen Kanothuset" men det blir inga regelbundna sammanträden där. Den 4/10 hålls sammanträde i lokalen Långholmsgatan 24, där protokollets §5 berättar att: "Sällskapet beslöt att ordna med indragning av elektrisk ström i Sällskapets klubbhus. Herr Sten Bertilsson åtog sig som vanligt att ombesörja indragning m.m." Vid årsmötet den 31 januari 1950 meddelar herr S. Bertilsson "att det ännu återstod en del arbeten med installationen av el. lyse i klubbhuset och önskade hjälp därmed. Herr E. Andersson åtog sig att hjälpa till."

Planer på att säga upp kanotisterna.

I § 6 väcktes förslag "om att säga upp alla kanotister och låta kläda in hela klubbhuset för att disponeras av sällskapet ensamt. Enär kanotisterna årligen tillföra sällskapet en god hyra, och då sällskapets vinst av lottbåt inte får användas till detta ändamål, beslöts att avvakta och tillsvidare endast snygga upp lilla klubbbrummet". Styrelsen och den tekniska kommittén höll 23/8 1950 ett sammanträde i klubblokalen Årsta Strand. § 3 lyder i sin helhet: "Reparation av klubbhuset. Hagdahl föreslog att uppsätta spis i stället för kamin. Isaksson föreslog att mura upp en ny skorsten. Rune Johansson föreslog att ett cementrör med plåtrör inuti skulle sättas upp som skorsten. Mötet beslutade att cementrör skall uppsättas och kring röret uppe vid taket skall uppsättas en plåtlåda 1m i fyrkant. Burström föreslog att taket skall täckas med eternit, om det blir för dyrt kan underhållsfri papp användas. 10 rullar åtgår."

10 rullar takpapp köptes tydligen ut för i protokoll från styrelsesammanträde den 13/9 1950 § 5 står bl. a. : "Då sällskapet inte har någon användning för den inköpta pappen som var avsedd för taket på klubbhuset, beslutar sammanträdet, att den skall mot ett tillgodokvitto återlämnas till John Walls där den inköptes."

Enligt protokoll fört vid sammanträden i LBS den 15/1 1951 § 4 beslutar styrelsen att inköpa 4 st lås samt 100 st nycklar enligt tidigare begärd offert. Inköpet skall göras hos John Wall och betalas med kreditnotan.

Kanotisterna sägs upp.

Vid ordinarie sammanträde den 29/9 – 50 står det i § 6 bl. a. : "enligt förslag från tekniska kommittén beslutar sammanträdet uppsäga kanotisterna f.o.m. den 31/4 1951 för att sedermera inreda kanothuset till klubblokal." Den 17/4 1951 har man tydligen mist tålmodet i mörkret. I § 10 står det: "Sammanträdet beslöt att kontakta Bertilsson angående belysningen i klubbhuset. Om han ej har tid att göra arbetet färdigt beslutar sammanträdet att kontakta en Entreprenör, som gör färdigt installationen." Resultatet av detta blev att man på mötet den 22/5 1951 i § 3 kan läsa: "Indragning av elektriskt ljus diskuterades. Mötet föreslog att ledning skall dras från Larssons vedgård, övervakning av arbetet skall göras av Tore Sundvall."

Redan på hösten 1951 håller man sedan styrelsemöten i klubbhuset vilket torde betyda att både värme och ljus fungerar.

På våren 1953 konstaterar man att elkostnaderna är alldeles för höga varför man ordnar med byte av eltaxa. Man arbetar träget vidare på att skapa ett trivsamt klubbhus. Den 15/5 1953 beslutar styrelsen enligt § 6 att "nästa etapp vid reparation av klubbhuset blir murning av skorsten och uppsättning av mellanvägg." Den 1/6 1953 beslutar styrelsen om inköp av plåt till taket på klubbhuset. Den 9/6 1953 har man extra möte i LBS klubblokal Årsta Strand och därefter är det regel, att såväl styrelse som ordinarie möten hålls där.

Genom att eldnigen inte skedde annat än när man planerade möten eller hade arbeten och behövde litet värme så var det vanligen iskallt, när man kom på vintern. För att snabbt få bort den värsta kylan hade man en plåtlåda som man hällde rödsprit i och tände på. Det blev snabbt höga och heta lågor som värmdde upp luften på några minuter. Brandmyndigheterna skulle inte ha gillat det, men det var skönt.

Det återstod fortfarande att få vatten till klubbhuset. Många förslag ställdes men måste förkastas av kostnadsskäl. Ett problem var att man behövde vatten på vintern mer än på sommaren och en ledning måste därför läggas på frostfritt djup. Jag minns att jag har fraktat vatten till fester och sammanträden från bensinstationen under Liljeholmsbron, och jag kan inte minnas att vi någon gång fick vattenledning indragen.

Det finns mycket mer att berätta om klubbhuset men det spar vi till en runa över det, när vi tvingas flytta och riva vad som faktiskt blev Lignas stolthet – få större klubbar hade ett så rymligt och trevligt klubbhus.

Uppläggningsplatsen (planen).

Det var ju risken att förlora den uppläggningsplats man tidigare utnyttjat som ledde till att LBS bildades. Vad man sedan fick hyra var ett stort trekantigt område, som rymde ca 60 båtar under senare år. Från de första protokollen kan man skatta storleken, då priset skulle vara 660 kr per år och man kalkylerade med att kvadratmeterpriset blev 43 öre. Detta ger 1535 m² yta, som dock även skulle innefatta brandgata och transportvägar.

Planen skulle inhägnas och det gjordes med järnrör, som sattes i grövre nedgrävda järnrör och med en grov järntråd, som spändes mellan rören. Man började redan tidigt att tala om Gunnebostängsel men dels var det dyrt och dels hade vi aldrig något långtidskontrakt, som kunde ekonomiskt rättfärdiga ett inköp.

För att förhindra brand skaffade man "tomma bensinfat" för att trasor och annat som kunde självantända skulle kunna kastas. Bränder uppstod på andra båtklubbar men vi tycks ha klarat oss, trots att vi saknade vatten och hade det relativt primitivt från början.

Riskerna var ju annars stora. Vid ett tillfälle brann det i ett av skrotupplagen som var våra närmaste grannar, men det ledde "endast" till att några täckningar fick hål i presenningarna och att sot föll över båtarna.

Planen städades höst och vår, före och efter upptagning och efter sjösättning då Idrottsförvaltningen höll ett vakande öga på ordningen. Stängslet måste vara uppe alltid utom under upptagning och sjösättning av båtarna.

Bryggan.

I den första avdelningen av LBS:s historia nämndes bryggan och bryggbygget. Det framgår av protokollen att klubben fick kontrakt med Hamnstyrelsen på ett område å Ligna Strand redan i december 1941. Man diskuterade även att försöka köpa ett virkesparti, som verkade vara till salu, "för att användas vid den tilltänkta långbryggan". Det dröjde dock till styrelsemötet den 1/2 1943 innan man i § 7 kan läsa: "Styrelsen beslöt att på årsmötet upptaga frågan om igångsättande av byggande av klubbryggan. Ett flertal förslag angående virke och priser diskuterades och beslöts efter att den beräknade åtgången beställa virke hos klubbens vanliga leverantör Lundqvist & Huddén A/B."

Årsmötet den 4/2 1943 tar beslut i § 7: "För det tilltänkta byggandet av klubbens brygga redogjorde klubbens sekr. och föreslog att igångsättandet torde kunna ske redan i slutet av febr. Mötet beslöt att meddelande härom skall utsändas till varje medlem, så snart styrelsen fastställt lämplig dag."

Tro inte att det var så enkelt! Vid styrelsesammanträdet den 18/3 1943 står det i § 3: "Ordföranden ingick därefter på arbetet på bryggan och frågade om orsaken till att raket nedrivits." På det följde en längre diskussion som i protokollet avslutas: "Stranden skulle därefter i likhet med föregående år även inhägnas men dock mera permanent."

Vid årsmötet den 20 januari 1944 börjas det igen §11: "Byggandet av klubbens brygga upptogs till behandling och beslöts att igångsättandet skulle ske söndagen den 30 januari med samling vid klubbens materielkur kl. 9.00."

Vi är nu framme vid den 14.7.1945 och "Herr Erdmann anförde besvär över att båtplatserna vid bryggan voro för små samt att de borde vara minst 2,5 meter. Frågan bordlades för att tagas upp vid nybyggnad av brygga kommande vinter."

30 januari 1946 meddelar ordföranden årsmötet om ett besök hos Stockholms Stads Idrottsstyrelse och att besked angående bryggans fortsatta bestånd var att vänta.

Sammanträdet den 11/4 1946 ger ett besked om att det i alla fall skett något. "Herr W. Erdmann påpekade att det inte bort stå i klubbtidningen vilka som arbetet på bryggan emedan det finnes många medlemmar, vilka vid detta tillfälle varit förhindrade att deltaga, men som i alla fall nedlagt ett mycket gott arbete för klubbens bästa. Dessutom erinrade herr Erdmann om att bryggan nog bort höjas en aning; han ansåg att den nu var för låg. Ordförande påpekade att bryggan av ren glömska inte blivit höjd men att de flesta båtägarna tycktes vara nöjda med densamma. Ordf. omtalade även att Idrottsstyrelsens chef uttalat sin beundran för klubben och omtalat att han var mycket nöjd med anordningarna."

Att brygglåset inte fungerar var redan tidigt en följetong i protokollen, och kommer inte att beröras mera här. Vid årsmötet den 25/1 1949 var det dags igen. § 22: "Hamnkaptenen meddelade att bryggan måste repareras för att kunna användas under den kommande säsongen. Flera talare yttrade sig och bl. a. framkom förslag om att höja bryggan. Årsmötet beslöt att styrelsen i samråd med Hamnkaptenen får avsyna bryggan och igångsätta nödiga reparationer." Resultatet blev att det i styrelseprotokollet för den 15/2 1949 står i § 7: "Styrelsen beslöt verkställa reparation av bryggan söndagen den 27/2 och att till detta ändamål kalla E. Persson, B. Andersson, J. Friden, J. Eriksson samt ordf."

I februari 1951 börjar man diskutera förlängning av bryggan och beslutar ta upp frågan om att få hyra ännu en bit strand genom Idrottsförvaltningen.

Svaret blev positivt men på det ordinarie mötet 6/11 1951 föreslår Åke Johansson "att innan vi börjar bygga brygga vid det område som blivit oss tilldelat av Idrottsstyrelsen göra en förfrågan hos densamma om att få bygga nedanför gatukontorets förråd i stället. Beslut i enlighet med förslaget."

Följande styrelsesammanträde den 23/11 beslutar att "Beträffande tillbyggnad av bryggan bordlades denna fråga tills Westerlund talat med Friluft- och Idrottsstyrelsen."

Det står inget om det i protokollen men det verkar som om man inte drivit frågan med någon entusiasm. Det kan tänkas att man tyckte att det skulle bli ännu längre mellan klubbhus och brygga. Troligen blev det dock ett nej från myndigheterna eftersom det inte diskuterades mer. När vi ca 25 år senare fick överta gatukontorets förråd skulle det varit bra att ha hamnen där.

I maj 1953 behöver bryggan lagas.

"Burström omtalade att svårigheter uppstått att skaffa virke och arbetskraft."

Efter att ha ansökt om att Idrottsstyrelsen skulle bygga en brygga och fått nej till LBS:s eget förslag, fått ett motanbud om att de bygger en brygga och vi hyr båtplatser för 25 kr/båt och fått löfte om 5000 kr i bidrag om vi själva bygger en brygga, så hade vi hunnit till årsmötet den 15/2 1955. Där beslöts att man skulle be att få ha bidraget inestående och att man i sällskapet skulle försöka att själv reparera bryggan.

Så långt protokollen. När jag själv kom till bryggan hösten 1956 efter att fått medlemskap i LBS och haft en stormig resa från Agön (Hudiksvall) så var det säkert samma provisoriskt reparerade brygga. Men mer om det i nästa avdelning.

(tredje delen)

I samband med diskussionerna om en fest vid 50-årsjubileet, började man undra hur man tidigare firat våra jubileer. Våra protokoll borde kunna ge någon information om det.

Krigsår. Fester lättade upp.

Man skulle tro att en nybildad klubb som satsar så hårt och bygger brygga, hus och skaffar uthamn m.m., inte skulle ha tid att tänka på fester. LBS bildades i en annan tid är vår. Det var krig i Europa, ett krig som vi slapp bli inblandade i, men som berörde oss i mycket hög grad med inkallelser till beredskapstjänst, ransoneringar, spionrådsla och allmän fysisk utprägning (Riksmarschen där alla skulle gå en mil var exempel). Under sådana förhållanden tycks vi ha ett stort behov av att träffas till en gemytlig samvaro med dem man annars bara delar slitet och bekymren. Man ordnade alltså fester.

Protokollen talar om att man firar.

Den första gången protokollen nämner fester är från ett styrelsemöte den 31 juli 1942. "En klubbfest i mindre skala ansågs böra komma till stånd och beslöts att saken skulle dragas å kommande möte."

Det var tydligen inte första festen. Den 13 augusti 1942 har man möte och där står: "Styrelsen framlade ett förslag om anordnande av en mindre fest i likhet med midsommarfesten, och efter inledning av sekreteraren fortsatte vice ordf. med en del förslag. Förslaget upptogs till diskussion och man enades om att utse en kommitté om tre man, vilken skulle få i uppdrag att ordna denna angelägenhet. Flera medlemmar på förslagslistan och sedan votering begärts, beslöts att vice ordf. (K.A. Borg red:s anm.), samt herrar Klingberg, Johansson och Petterson skulle utgöra kommittén.

Som lämplig dag för festen fastställdes lördagen den 29 dennes."

Årsfest!

Den första festkommittén.

Man hade tydligen redan haft en midsommarfest 1942 och man valde nu den första festkommittén.

Den 26.11.1942 skriver man: "Den tilltänkta årsfesten upptogs till behandling och beslöts att en kommitté skulle utses i och för undersökande av en lämplig lokal m.m. Kommittén skulle bestå av tre man nämligen sekr., vice ordf. och hamnfogden. Dessutom hade herr G: Andersson erbjudit sig att stödja kommittén genom att lämna lämpliga lokalförslag m.m. Som lämplig dag föreslogs den 20/2."

Vid styrelsesammanträdet den 1 febr. 1943 tar man upp frågan om årsfesten. Man beslutar dra den på årsmötet och "lämna förslag därtill". "Ett mindre anslag ansågs även böra ställas till festarrangörernas förfogande och togs detta anslag delvis från höstfestens överskott."

Man framlägger på årsmötet, som hålls den 4.2.1943, förslaget om ordnande av en årsfest under början av år 1943 och "ett belopp av kronor 40:- anslås för bestridande av utgifter i samband därmed".

Något referat av årsfesten finns inte men året efter nämns "att man även i år" tänkt ordna en årsfest. Den kom tydligen till stånd 1943.

Mycket om fester i protokollen.

Även om många av de utdrag som kan göras om fester är upplysande om andan i sällskapet och om enskilda personers attityder så skulle det föra för långt att referera allt som skrivits om fester. Fram till 1955 ha det blivit ca 7 sidor med sådana utdrag. Ett par saker från de första åren bör dock med för att visa hela registret av fester.

Den 21 juni 1943 väljs en festkommitté: "Ordf. Herr K. Borg, ledamöter R. Johansson, K. Lundstedt, Fröken M. Segerström. Ordf. för kommittén redogjorde därefter för tilltänkta festarrangemang." Man måste erkänna att den tidens kommittéer inte lät tiden gå till spillo. Trots det verkar man inte vara helt nöjd med kommittén för något senare på samma möte hittar man: "Kassören erinrade om att klubben nog borde tänka på att i likhet med föregående år ordna en liten midsommarfest på klubbens brygga och hälsade på förhand medlemmarna välkomna till densamma och uttryckte han en önskan att den även i år skulle få utgöra ett bevis för förmåga att i varandras sällskap under enkla förhållanden hålla stämningen hög och humöret uppe."

Invigningsfest i kanothuset.

Klubbhuset, som till större delen var ett kanotskjul, var tydligen klart på hösten 1943 och det måste firas med en invigningsfest. Det som står om denna visar litet av ordförandens mentalitet, varför ett fullständigt utdrag kan vara av intresse.

Vid styrelsesammanträde den 2/11 1943 anmärkte ordföranden på "att han inte erhållit någon kallelse till festen av festkommittén samt att det var av en ren händelse att han frågat en medlem om saken. Sekr. redogjorde för kommitténs sätt att kalla medlemmar samt nämnde att styrelsen icke brukade få kallelse alldenstund de alltid brukade bestämma tid för fest m.m. Denna fest hade vidare varit såsom mål vid byggandet av huset och det förvånade även kassören att ordf. icke vetat av detta."

Den 18/11 1943 omtalade festkommitténs ordf. K. Borg att "invigningsfesten i klubbhuset inbringade kronor 98:15 varav för kronor 82:59 hade inköpts servis m.m. så att ett rent netto av kronor 15:56 kvarstod till festkommitténs disposition. Ordf. ansåg festen mycket lyckad och var stämningen god och hög. Kassören tackade festkommittén för dess goda arbete och vände sig särskilt till herr Wedberg som ensam stått för det musikaliska arrangemanget. Han hoppades även att en liknande fest icke skulle låta vänta på sig."

Huset – mer kanot – än klubbhus.

Under de första åren var klubbhuset inte i skick att ha vare sig fester eller möten i. Det finns ingen klar beskrivning av hur klubbhuset var indelat, men man hade endast en liten del som klubbhus och en större del som kanothus. En bild av förhållandena kan man få av protokollet den 30/10 1944. "Herr Siljesjö gjorde en förfrågan om huruvida festkommittén hade tänkt på någon höstfest då midsommarfesten blivit uppskjuten samt förslög en höstfest i kanothuset. Herr Erdmann meddelade att lokalfrågan nog var svårlöst men att klubblokalen nog var den bästa. Talaren trodde vidare att föreståndaren för kanothuset icke ville tillåta fest därstädes men att detta med god vilja skulle ändå kunna komma till stånd.

Herr Hagström ansåg att i ett dylikt fall borde kanotisterna tillfrågas om de ginge med på detta och fick kassören i uppdrag att tillfråga samtliga om denna sak."

Första anmärkningen på en festkommitté.

Till årsfesten 1945 begärdes "ett anslag för festens ordnande på ett värdigt sätt och beviljades ett anslag av 50:- kronor".

Efterspelet kommer i mötet den 21 mars 1945 "Rune Johansson redogjorde för årsfesten och framhöll att anslaget på 50:- kronor icke hade täckt utgifterna utan att en förlust av kronor 57:- hade uppstått på grund av för låg kalkylering av nuvarande priser."

Sedan frågar kassören vem som skall stå för förlusten. Sekr. säger att han kan betala om inte sällskapet vill och även G. Siljesjö erbjuder sig. Kassören påpekar att han inte vill ställa någon till svars för förlusten utan endast vill ha ett beslut och föreslår att anslaget utökas till 107:- kronor vilket också blev mötets beslut.

Festkommitténs lösning. Knytkalas!

Vid styrelsesammanträdet den 22/4 1947 har man nya infallsvinklar: "Festkommittén beslöt att anordna en fest lördagen den 3/5 kl. 19.30. Festen skulle få formen av ett knytkalas och skulle var och en medtaga vad som behövdes. Pilsner och läskedrycker skulle dock tillhandahållas. Paketauktion kommer att avhållas och inköper festkommittén själv paketen. Kaffe och 50 öre bör medtagas."

Trots det stora utrymme som fester har i protokollen finns inte alla med där. Det framgår av texten den 21/8 1947: "Festkommittén hoppades kunna anordna en fest omkring den 15/9 en s.k. knytkalafest. Förslag om att festen skulle förläggas till Brunna Vik framfördes men avböjdes med motiveringen att midsommarfesten ej var lyckad."

Man sålde biljetter till festerna.

Även 1948 hölls årsfest och under förberedelserna meddelades på ett möte med styrelse och funktionärer att man sålt ungefär 60 biljetter och att den siffran säkert skulle komma att stiga. Vid årsfesten hade man tydligen tagit fotografier eftersom man klagat på att de var dåliga och även på att en del inte fått några. Troligen var det gruppbilder men då det var Morgontidningens fotograf kan det vara även andra bilder.

Klubbholme utan dansbana? Inte i Ligna!

Det har redan sagts, att sällskapet hade anskaffat "klubbholme på land". Man gjorde tydligen allt för att göra det trevligt och lockande, vilket framgår av protokollet den 15/6 1948. "Klubbmästaren G. Sundvall omtalade att sällskapet erhållit ett mycket fördelaktigt erbjudande vid virkesköp genom P. Wessberg, och meddelade vidare, att affären var så gott som uppgjord, men att den kunde ändras om sällskapet ej godkände ensamma. Festkommittén hade tänkt använda virket till byggandet av en dansbana och skulle denna i så fall kunna bli färdig till midsommarhelgen. Festkommitténs köp godkändes, men får dylika köp i fortsättningen endast ske med styrelsens medgivande."

Klubbtidning fanns, men inget festreferat.

I samband med fester finns en intressant kommentar från "Herr Erdmann" om att det i klubbtidningen icke stått något att läsa om årsfesten. (1949)

Tydligt fanns det fortfarande någon slags klubbtidning, och om någon någonstans har kvar exemplar av denna vore det av intresse för såväl LBS:s arkiv som för historieskrivningen.

Artighet var en dygd! Då åtminstone.

Artighet var en större dygd då än nu kan man utläsa ur följande utdrag.

"Herr E. Enström tackade dem som arrangerade årsfesten (1950) för deras goda arbete och poängterade att det var mycket trevligt. Herr Åke Johansson (Ledamot av festkommittén) bemötte herr Enström och tackade medlemmarna för det intresse och trevliga uppträdande som gjorde Årsfesten till en givande kamratfest."

Ny klubbholme att inviga!

Man bytte ju klubbholme från Brunna Vik till Liljedahl enligt vad som berättats i tidigare historieskrivning. Den 9/8 1950 avger klubbmästaren Å: Johansson rapport från arbetet med iordningställandet vid Liljedahl för invigningsfesten den 12.8.50 och lovade samtliga som möter upp en trevlig festkväll. Ordföranden, som fått förhinder att närvara önskar alla som möter upp en trevlig festkväll.

JUBILEUMSFEST.

Den 29/9 1950 uppstod "en livlig diskussion om sällskapets jubileumsfest skall hållas eller ej, men den ledde ej till något resultat."

Den 23/11 1950 skrivs: "Angående den planerade jubileumsfesten och tid för dess hållande framkom 2 förslag. Ett från styrelsen att hålla jubileumsfesten i augusti och årsfesten som vanligt i februari. Rune Johanssons förslag att sammanslå jubileumsfest och årsfest och avhålla densamma i mars. Styrelsens förslag godkändes."

Den 22/6 1951 berättar ordf. Westerlund, att han hämtat gamla handlingar, som skrivits av Erdmann om Sällskapet för att om möjligt få fram någon historik till Sällskapets 10-årsjubileum. Det visade sig emellertid att det inte var något av värde. T. Sundvall lovade att höra med sin far, om han möjligen hade något i bakfickan att meddelas från Sällskapets första tid. Även Karl Borg skulle kontaktas för detta ändamål.

Vid ett senare möte meddelar Å. Johansson (klubbmästare) att lokal för Jubileumsfesten är anskaffad och att densamma blir på Rådhusrestauranten den 23/9 1951. Sammanträdet beslutade att inbjuda representanter med Dam från LBK, MMF och Idrottsstyrelsen att närvara vid festligheterna.

På det följande ordinarie mötet meddelar Å. Johansson att de som önskar vara med kan beställa biljetter hos honom.

Johan Ludvig Sundvall. Hedersledamot.

Samtidigt, den 4/9 1951 föreslår styrelsen att, i samband med Sällskapets 10-årsjubileum, invälja Johan Ludvig Sundvall vilken var Sällskapets förste ordförande till hedersledamot i Sällskapet. Förslaget godkändes och Sundvall valdes av sammanträdet med acklamation till Hedersledamot.

Vidare beslöt sammanträdet att festkommittén får fria händer att finansiera de utgifter, som följer i samband med Jubileumsfesten. Sammanträdet beslutar att 1000:- kronor skall stå till kommitténs disposition. Resultatet av jubileumsfesten framgår av styrelseprotokollet från den 8/10. "T. Sundvall föredrog festkommitténs ställning efter jubileumsfesten. Inkomster 737 kronor för supébiljetter, 500 kronor anslag från Sällskapet. Summa 1237 kronor. Utgifterna belöpte sig till 1214:60. Summa kontant i kassan 22:40. Sammanträdet beslöt att detta belopp skall kvarstå i festkommittékassan. Ordföranden uttryckte sin belåtenhet över festkommitténs goda arbete."

Överskottet delvis flytande.

Låt oss fortsätta med ett årsfestresultat från 16/3 – 53. "Burström tackade styrelsen för den trevliga årsfesten och deklarerade ett överskott på 29:61. Klubben erbjöds övertaga 3 lit. sprit och 2 flaskor Vermouth för 60:- som blivit över vid festen. Westerlund tackade Burström för den goda insats han gjorde på festen och yrkade, att klubben skulle övertaga spriten för att använda vid kommande arbeten. Styrelsen beslöt att köpa spriten." Festkommittén hade fått 500:- som redovisningskapital men vid byte av kommitterade hade tydligen något sparat ur. Sundvall föreslog revision och revisorerna försökte få fram fakta. Det fanns ingen riktig bokföring och kvitton saknades eller var ogiltiga. Sedan festkommittén, styrelsen och revisorerna samt den gamla kassören hade gått igenom det hela blev resultatet: Av de 529:60, som skulle finnas fanns 460:- kronor kvar (sannolikt som kvitton och kontanter). Senare föreslog revisorerna att de saknade 69 kronorna skulle avskrivas.

Det här har sedan upprepats med ojämna mellanrum. Festkommittén har ju småutgifter, när man vanligen handlar i affärer där man endast får kassakvitton. Under festerna kommer det in pengar från många samtidigt och en del måste få växla. Allt samverkar till att det är svårt att hålla reda på detaljerna.

Riktigt glas porslin skå dé vá!

För att ordna fester på den tiden användes inte några engångstallrikar eller bestick. Sedan kanotisterna hade vräkts, och det utrymmet ändrats om till ett stort klubbрум, skulle en invigningsfest anordnas. Då beslöt man att glas och bestick skulle kompletteras för 60 personer.

Till Luciafesten den 11/12 1954 inköptes en kastrull och 5 dussin koppar, knivar och gafflar.

Den 10 april 1956 beslutar man inköpa 1 st 3-liters och 1 st 5-liters kaffepanna.

Utdragen ur protokollen har valts därför att de visar dels hur mycket festerna betydde för sammanhållning och trivsel dels hur man satsade på att göra fester med stil, även om det var, som man ibland uttrycker det, "en enkel fest".

Kommentarer.

Vi har nu kommit 15 år fram i klubbens historia så som protokollen berättar den. Det har under senare år också förekommit rikligt med fester, men något av den glädje över dem som framskyntar i de första

protokollen har dämpats. Orsaken kan var den ökande kostnaden för att ordna en fest, men sannolikt kan man finna andra förklaringar.

Efterhand som Ligna Båtsällskap skaffat sig fler saker att underhålla har nybyggarandan bytts ut mot den mättnadskänsla som ägandet innebär.

(fjärde delen)

I den tidigare historieskrivningen har jag försökt att låta protokollen tala i så stor utsträckning som möjligt. Nu måste nog en mera sammanfattande historiebeteckning göras. De utdrag som gjort ur protokollen fyller 14,5 sidor på full bredd, och finns kvar för fördjupad historia, när och om den skall skrivas.

Lagfarten tog tid.

När jag kom till LBS 1956 var det diskussioner igång om att köpa den tomt på Västerö, som vi nu har. Det fattades beslut, man förhandlade och köpet beslutades mellan Westerberg på Möja, som ägde tomten och våra representanter. Då det krävdes lagfart anlätade man en advokatbyrå, som drog på ärendet tills vi beslutade att någon annan skulle hjälpa oss. Resultatet blev att lagfarten inte var klar förrän i juni 1958.

En plats att koppla av på.

Beträffande bebyggelse så började man så att säga i rätt ända. På ett styrelsemöte den 25 aug. 1959 föreslås att man skall bygga en toalett på Västerö. Månaden efter föreslås utredning av "kostnaderna vid byggandet av en stuga därstädes".

Uthamnens fondens stadgar måste anpassas.

Uthamnens fonden som hade bildats för att köpa klubbholme hade egentligen tjänat ut, men nu behövdes pengar till att få den funktionsduglig. Man beslöt att skriva om stadgarna för att pengarna skulle kunna användas till upprustning av uthamnen. Det skedde inte utan vändor, men resultatet blev att vi fortfarande hade en fond att titta på eller att stoppa in ev. vinster från fester och lotterier i.

Klubbholmsfogden vill ha en stuga.

Vid kandidatnomineringen 1960, nominerades även klubbholmsfogde. Kandidaten lämnar ett förslag om, att han av det virke, som finns på klubbholmen, skulle få bygga en mindre stuga, där han kunde vistas med sin familj under sommaren. Tanken var nog riktig, men för tidigt väckt. Det hade börjat talas om att begränsa byggandet i skärgården, och även om man vid köptillfället ansåg, att man skulle få bygga så hade de nya signalerna varit illavarslande. Man beslöt att undersöka om man kunde få tillstånd att bygga den nämnda stugan och senare ett klubbhus.

Fortfarande tveksamhet om läget.

Under de diskussioner, som fördes om klubbhus, bryggor och kostnader, dök det flera gånger upp tvivel om det vettiga i att satsa på en holme, som för de flesta av dåtidens båtägare, låg ca. 5 timmars gång från Lignas brygga. På den tiden hade vi ännu ej lediga lördagar och för en helgresa, blev det sen ankomst på lördagen och relativt tidig återfärd på söndag.

Trycket ökar.

Alltfler förslag om stugbygge kommer fram och redan innan man satt igång något finns en anteckning om att en medlem har snedskåp och dörrar som skall var till klubbholmen, och man planerar att lägga in dem i stugan vid bryggan för vidare transport. Skiss på stuga, "som skulle kunna byggas för ett rimligt pris, med sovhytter, sällskapsrum och ett kök", visas upp och studeras. Virke hade stulits på holmen och "vi kunde lika bra använda virket själva, som att andra gjorde det". Man efterforskade hos Turistföreningen "leverantörer av stugor, lämpliga att använda som modeller till sportstuga på Västerö". Man visade skisser som byggde på de broschyrer man samlat och bildade till slut en kommitté för att skapa ett förslag.

Kommittén bildades på årsmötet den 24/2 1963 och redan vid styrelsemötet den 9/4 1963 rapporteras "om inköp av en barack att användas för klubbhus på Västerö. Huset i fråga har demonterats av klubbens medlemmar och lagrats vid nya bryggan Årsta Strand. Styrelsen beslöt"....."att Styrelsen, Vesterö Huskommitté och V.U., så snart isförhållandena medger, skall resa ut för att bestämma plats för huset samt därefter göra en ritning, som kan skickas in tillsammans med ansökan om byggnadstillstånd."

Som synes måste det ha gått snabbt. Det finns inget formellt styrelsebeslut och inget mötesbeslut, men man får anta att styrelsen och kommittén hade fått rätt fria händer. Vid kvartalsmötet den 24/4 1963 meddelar arbetschefen "att 347 timmar uttagits av medlemmarna, för rivning av barack, som skall bli klubbhus på Wästerön" och diverse andra arbeten.

Baracken presenteras. Skiss delas ut.

"Klubbholms kassören.....redogjorde för inköp och rivning av barack med plåttak och eternitplattor på ytterväggarna. Storlek 12,5 x 7 m; Pris 5000. Baracken skall användas som klubbhus på Wästerön. Köpesumman betalas med medel ut klubbholmsfonden. Mötet beslöt i enlighet med styrelsens och VU:s förslag och åtgärder i denna fråga." Därmed hade eventuella formella fel sanktionerats.

Vidare rapporterades att ritning på huset och inplacering på Sällskapets mark måste göras innan byggnadstillstånd kan erhållas. Förslag till planering av byggets utrymmen utdelades till mötet med en vädjan att man skulle komma med ytterligare förslag. Det rapporterades att klubbholmsbygget till dato kostat 6000 kr. och färdigt beräknades till minst 11.300 kr. Man planerade en färd till klubbholmen den 5/5 för att utse byggplats. Resultatet har man glömt redovisa i protokoll. Man hänvisar till en rapport som godkändes och arkiverades. Inte heller framgår det om man sökt och fått byggnadstillstånd, men man har köpt "möbler till klubbhuset V-Ö för 40.20".

Uttransport av baracken.

Vid styrelsemötet den 11/6 1963 meddelas datum för transport av huset till V-ö. Man skall ringa och kalla folk till lastning och lossning. Vidare så skall div. byggnadsmaterial beställas till transportdagen.

"Efter diskussion beslöts enhälligt att arbetet med resning skulle lejas bort." Detta var säkert inte medräknat i kalkylens 11.300 kr. ovan, men ordet "minst" kan ju gardera mycket.

Vidare beslöt man att säga upp klubbholmsfondens medel hos banken och att låna ur klubbkassan tills uppsägningen trätt i kraft för att inte behöva betala straffränta.

Då detta är allt som protokollen säger om transporten vill jag tillfoga något som förtydligande. Vi hade beställt transporten med en av de båtar som med 2 man ombord fraktar stycke gods m.m. runt i Stockholms yttre och inre skärgård. Klubbens medlemmar ställde upp och lastade med båtfolkets hjälp allt som låg vid bryggan. En del byggmaterial (sand, cement m.m.) hämtades med båten innan den kom till Ligna. Om jag minns rätt lastade vi på eftermiddagen och lossade på Västerö dagen efter. Lossningen finns delvis dokumenterad i en film som är inklippt i en längre film om Ligna.

Bygget blir fort färdigt?

Redan vid styrelsemötet den 10/9 1963 rapporteras "att bygget närmar sig sin fullbordan och att vi måste ut för att röja och plocka in virke. Beslöts att sända en inbjudan till visning av huset tillsammans med kallelsen till septembermötet."

En "sammanräkning av utlägg till Vesterö-huset" skall göras till mötet. Vid kvartalsmötet den 25/9 1963 finns rapporten: "Ordf. rapporterade från visningen av bygget på Wästerön den 21 o 22/9 att 25 personer deltagit fördelade på 9 båtar. Lördagen hade gått i gemytets tecken, söndagen i arbetets. Bl. a. hade lossningsbryggan rivits, uteliggande material burits in för vintern. "Byggmästare Ödning (han hette nog Öding) skall mura skorstenen färdig under hösten och lägga in marmor som gnistskydd vid öppna spisen. Vidare skall han riva byggnadsställningar och låsa för vintern. Inredning och trappor skall göras i vår." Det rapporterades också att "ny plåt lagts på taket då den gamla visade sig vara dålig. Då husets placerats något mer söderut än vad som avsetts från början måste porten också flyttas. Dörröppningen skall tagas upp då lämplig dörr anskaffats."

Sedan tackades "alla de som på olika sätt medverkat vid klubbhusets tillblivelse...då särskilt Knut och Gustav Bergman, som satt till en vecka av sin semester för grunden och golvreglarna. Ordföranden uttalade en förhoppning om att Wästerön ska utnyttjas flitigt av medlemmarna i framtiden."

Ekonomi diskuteras.

Efter dessa rapporter väcktes frågan om kostnaderna. "Ordf. upplyste att bygget till dato kostat ca 13000 kr." En fråga ställdes "om pengar fanns att fullfölja bygget och om så ej var fallet hur pengar skall anskaffas. Ordf. svarade att 5000 betalats till byggmästaren, men att bygget ännu ej är slutbetalt. De ändringar, som gjorts, har fördyrat något." En begäran om beslut på hur pengar ska anskaffas bemöttes av en annan medlem med att

ett sådant beslut inte kan fattas förrän en sluträkning inkommit från byggaren. På förslag därom beslöts om bordläggning till årsmötet.

Brandförsäkring.

Det bestämdes att brandförsäkringsfrågan skulle skötas av styrelsen, och på styrelsemötet den 8/10 rapporteras att "brandförsäkring tecknats på klubbhuset, Västerö fr. o. m. den 4/10 1963 och tillsvidare. Den gäller under byggnadstiden och lyder på 20.000 kr". På styrelsemötet den 12/11 1963 omtalas att "brandförsäkringsbrev på Västerö inkommit, 38:- som godk. för betalning."

Nu måste vi betala!

Det hade även kommit "en räkning från Byggmästar Ödling för utfört arbete på klubbhuset, Västerö samt för en del material för bygget, lydande på 10.350 kr." som "genomgicks punkt för punkt. Styrelsen beslöt enhälligt att godkänna densamma för betalning."

Det föreslogs "att anordna ett lotteri för Västerö" och man "skall höra hos polisen."

På kvartalsmötet rapporterar man den specificerade räkningen genom att läsa upp den, men då ekonomifrågan redan "bordlagts till årsmötet var detta endast ämnat som en upplysning." "Ordf. rapp. Att byggm. Öding utfört det arbete på klubbhuset som tidigare avtalats."

De följande mötena, såväl styrelse- som års- och kvartalsmöten, präglas av behovet att skaffa pengar. På årsmötet så meddelar kassören att pengarna nu är slut men att bygget saknar inredning. Vidare behövs en brygga för båtarna. Styrelsens förslag var en uttaxering av 25 kr på aktiva och passiva medlemmar. Mötesdeltagarna vred sig! Man föreslog t. ex. upplåning av pengar nu och en lottbåt nästa år. Det påpekades att Sällskapet inte haft någon uttaxering på 25 år (det var 23) varför en sådan borde kunna göras nu när vi behövde pengar. Motargumenten var att alla inte åkte till Västerön, hellre lottbåt och mer eget arbete. Förslag om utredning om kostnaderna för inredning och brygga. Uttaxering borde räcka till mellanväggar och dessa måste göras i första hand i sommar. En lottbåt nästa år är ett bra förslag men det hjälper oss inte i år. "Efter ytterligare inlägg av flera deltagare fattade årsmötet följande beslut: Uttaxering skall göras med 25 kr på varje aktiv och passiv medlem. Byggnadskommittén ska utreda kostnaderna för färdigställandet av bygget inkl. brygga. En kommitté.... ska utreda möjligheterna att inköpa och med vinst utlotta en båt 1965."

Lotteri, lösningen på ekonomibekymmer?

Styrelsen hade redan förberett ett litet lotteri genom kontakter med myndigheter och med Metro. "3000 lotter skall säljas och var 10:e lott är en vinstlott. Mot vinstlotten erhåller vinnaren ett presentkort som kan inlösas i någon Metrobutik. Lotteriet beräknas ge en vinst på 1400 kr. Årsmötet beslöt om igångsättandet av ett lotteri i enlighet med förslaget."

På det följande styrelsemötet rapporterades att det beställts "3000 lotter à 162:- som levereras den 18/3. Metro skall leverera presentkort à 1500 kr med 10% rabatt samt har köpt reklam på lotternas baksida för 300:-. En förhandskalkyl visar på en inkomst av 1748:-."

På kvartalsmötet den 21/4 1964 rapporteras "att lotteriet var slutsålt och givit en vinst på 1778 kr vilket också hade kalkylerats med. 300 kr från Metro i ersättning för reklam hade ännu ej inkommit men väntas när som helst."

Klubbhuset klart?

Den 9/6 1964 rapporterar ordf.: "Klubbhuset å Västerö är nu i det skick att medlemmarna kan övernatta och vistas där under midsommar. Bl. a. är spisen färdig och även proveldad."

Det framgår dock, av senare rapporter och beslut, att väggar och golv inte var klädda med masonite som man avsett och att mellanväggar inte var uppsatta överallt. Först vid kvartalsmötet den 22/9 1964 rapporterar ordf. att "mellanväggar är uppsatta och klädda med masonite där så var avsett. Vidare är utvändigt trävirke målat och trappa gjuten. Slipning av trappan återstår men skall göras i höst."

Det skulle ta ytterligare ett år innan man hade fått allt klart.

Västeröfonden upphör, men inte helt!

Man hade ju redan ändrat stadgarna för Västeröfonden, men när nu pengarna på banken var slut och bankböckerna dödade ville fondkassören avsluta fonden. Revisorerna fick i uppdrag att undersöka förhållandena mellan Västeröfonden och huvudkassan före årsmötet. Arbetet resulterade i följande förslag: (här delvis förkortat)

- 1: Funktionen som klubbholmskassör utgår.
- 2: "Medel som insamlats, skänkts eller på annat sätt avsetts komma Västerön tillgodo, skall tillföras huvudkassan och där redovisas under särskild rubrik, som anger att medlen skall användas enbart för Västerön".
- 3: Då reklam för fonden bör göras bör den avgående fondkassören sköta det även i fortsättningen. Så blev även årsmötets beslut.

LBS skall arrangera ÅVK-tävlingen.

Det som ännu inte var klart på Västerö fick en extra skjuts efter kvartalsmötet den 27/4 1965. § 10 meddelar: "Ordföranden framhöll att LBS skall stå för ÅVK:s tävlan 1966. För att kunna göra detta på Västerön behöver mycket ännu göras åt klubbhuset bl. a. golv, inventarier och målning. Vidare måste dansbana byggas. Ordf. föreslog ett anslag i reserv på 2000 för att kunna färdigställa. Efter flera diskussionsinlägg där dock ingen ville pruta på ordf.s förslag, beslöt mötet att 5000 kr skall anslås för Västerön."

Den 12 maj uppmanar ordföranden medlemmarna "att under innevarande sommar i största möjliga utsträckning utföra arbete på klubbholmen Västerö."

Den 8/6 rapporteras att väggen i köket klätts med masonite och skåp uppsatts. Man beslöt inköpa parkett av 4:e – sortering för golvet i storstugan, och beslöt om byggande av damtoalett. Under de senare sammanträdena diskuteras olika material och arbeten på Västerö. Man har ändrat stenkistan för bryggan. Man färdigställer bryggan, man skaffar virke till dansbanan och man vädjar om frivilliga till den sista veckohelgen i september "då ännu mycket arbete återstår".

Telefon till Västerö, medlemskrav.

Vid kvartalsmötet den 21/9 1965 rapporterade ordf. att en medlem föreslagit installation av telefon på Västerö och samtidigt bidragit med 50 kr. Även andra intresserade hade bidragit med olika belopp och telefon skall installeras under november månad. Ordf. vädjar om ytterligare bidrag, för att täcka kvartalsavgiften under några månader framåt.

Den 11/5 1966 rapporteras att installationen skall ske så snart isen gått. Tel. numret blir 0766/64310.

Slutspurt före ÅVK-tävlingen.

ÅVK-tävlingen skulle hållas med klubbhuset på Västerö som bas om man kunde bli klar med allt i tid. Förtöjningsplatserna vid bryggan skulle inte räcka. Man måste planera för ca 70 båtar. Ett förslag om att ordna provisoriska förtöjningsplatser vid berget och hål borrades för förtöjningsringar och fästen för provisoriska bryggor.

Med ca 40 st 1" rundbult 30 cm långa färdigställdes fästena för de provisoriska bryggorna och folk kunde komma iland, även om det kunde vara brant att ta sig upp från bryggan till klubbhus. Dansbana iordningställdes strax nedanför branten ovanför klubbhuset.

Sluträkning från byggmästaren.

Den 23/8 1966 hade "en räkning från G. Öding, Möja på diverse arbeten belöpande sig på 730:85 inkommit. Räkningens olika poster diskuterades...."

Det framkom att murningen av köksspisen var dåligt gjord och hade rivits av medlemmar för att den lutade. Den hade därefter murats in på nytt. Den öppna spisen skulle muras om och samtidigt skulle viss komplettering ske enligt löfte från G. Öding.

(femte delen)

LBS är en rik klubb! Många hajar säkert till när de läser det. Se LBS:s historia så här. Man byggde ett klubbhus och en bryggan inom några få år, med eget arbete och på egna initiativ. När man fick överta den fallfärdiga kajen 1960 så byggde man en ny bryggan på dess pålar – i egen regi. Man hade då redan köpt en klubbholme – Västerö – med pengar hopsparade i en fond, som bildats på Claes Burströms initiativ. Man köpte en barack vid nuvarande Liljeholmens tunnelbanestation, rev den och fraktade den till Västerö. Man ritade om baracken så att den skulle kunna byggas till det klubbhus den nu är. Byggnationen lät man en byggmästare på Möja sköta, för att kunna få det gjort tillräckligt snabbt och fackmannamässigt. Grunden lade LBS själv med Knut Bergmans hjälp, eller säg kanske hellre, lade Knutte.

Vi har byggt dansbana (med tak) och annat därute. Allt har skett med insats av medlemmars vilja och kraft.

Pengar behövs till material.

Till material och transporter behövdes pengar, långt mer än vad medlemsavgifter och uttaxeringar skulle kunna ge. Hur har LBS klarat av det? Jo, det har skett genom egna initiativ och eget arbete. Medlet har varit LOTTBÅTAR.

Mina utdrag ur protokollen om LBS:s lottbåtar är på 15 fulla maskinskrivna sidor, trots att vårt sista båtlotteri slutfördes 1961.

Man tog sats 1945.

Den 23 augusti 1945 dvs ca 4 år efter LBS:s "födelse" väljer man den första lottbåtskommittén. Den 22 nov redogjorde den för sina förfrågningar och meddelade priser och villkor.

Troligen avstannade det första försöket där. Inget mer nämns förrän den 29 april 1947. Den paragrafen (§ 7) vill jag citera. Redan där nämns två, som var aktiva in på 80-talet och den leder till den första lottbåten.

"Lottbåtsfrågan upptogs till behandling och för att få denna sak närmare utredd valdes en lottbåtskommitté bestående av följande medlemmar: C. Burström, T. Sundvall, E. Enström, R. Johansson och E. Persson.

Lottbåtskommittén fick i uppdrag att närmare undersöka priser och villkor samt att återkomma med förslag på nästa sammanträde."

Första lottbåtsäventyret.

Den 12 aug. meddelar kommittén att man "lyckats få tag på en lämplig båt på Vätö Varv till ett pris av 11 – 12.000:- Av dessa skulle 6.000:- kronor betalas vid beställningen och resten vid köpets avslutande d.v.s. efter lottförsäljningens slut. Styrelsen beslöt att föreslå denna båt som lotterivinst på nästa sammanträde."

LBS hade inte 6.000:- kronor 1947. Att låna 200-300 kr av 20-30 medlemmar gick inte heller, det var mycket pengar på den tiden.

Man beslöt söka borgenslån. Det krävdes borgensmän och som sådana ställde följande upp: Ordf. E. Segerström, Sten Bertilsson, G. Sandberg, H. Lidbom och H. Westerlund.

Hur ordnar man ett båtlotteri?

Entusiasmen var större än kunnandet i LBS. Man hade fått informationer från varvet, men dessa var ej korrekta. Det framgick när sek. Strömquist av ordf. i VBK fick låna handlingarna från deras båtlotteri våren 1947. Där fanns den information man behövde.

Motorbåt utan motor?

Varvet meddelade att man kunde få köpa en motor av märket Penta typ BB4, men man ville ha omedelbart besked om man önskade beställa den eller ej. Någon ny motor kunde inte garanteras. Trots att man ej hade erhållit Kungl. Majt:s tillstånd till lotteriet beslöt man att köpa motorn – den skulle ju annars kunna säljas till våren.

Den 22/1 1948 meddelas att kostnaderna för båten stigit till 15.500:- kronor, men på årsmötet får lottbåtskommittén ändå "en särskild eloge för sitt goda arbete."

Utställning och lottförsäljning.

För att ställa ut båten krävdes tillstånd av polisen, och man hade tilldelats Hornsplan och på Medborgarplatsen i juni månad. Man hade tänkt sig tiden 15/4 – 15/5, men någon annan klubb hade troligen hunnit före. Sekreteraren åtog sig att skaffa en tidigare utställningsplats.

På årsmötet meddelades att lotterna kunde avhämtas för försäljning. Den 7 april sas det att lottförsäljningen nu kunde organiseras och att 6 medlemmar lovat hjälpa till. (Tydligt vid båten)

Första båtlotteriet slutsålt.

Den 15/6 1948 rapporterades att "hela lottbåtsfrågan nu var slutförd". Medlemmarna tackades för ett gott arbete och man delade ut priser till de fem bästa lottförsäljarna.

Ordf. avtackade borgensmännen för sin vänlighet och sekreteraren för hans insats vid lösandet av platsfrågan. Man tackade varandra hit och dit och "Herr Erdmann framhöll att då vinsten blivit ganska stor så borde sällskapet giva lottbåtskommittén en dusör för deras arbete". Det föreslogs och beslutades 200:- kronor.

Ny lottbåt!

Den 19 dec. 1949 framfördes förslag om väljande av lottbåtskommitté för ev. lottbåt 1951. Frågan bordlades till årsmötet, och då beslöt sällskapet att "år 1951 utställa lottbåt". Genom att till kommittén som föreståndare välja en tidigare kassör, som inte erhållit ansvarsfrihet satte man igång en diskussion som försenade beslutet i två sammanträden till.

Följden blev att kommittén inte kunde ge något förslag förrän den 24/5 1950. Man föreslog en högsjöbåt, och den nuvarande kassören skulle fråga på Vätö. Han nämnde på förfrågan att det fanns ung. 3000:- kronor till förfogande vid beställning av lottbåt.

Lottbåtskommittén fastnade för en för- och akterruffad båt av mahogny. Båten skulle kosta 13.500:- kronor och tillverkas av Fredrikssons varv på Vätö. 2000:- kronor skulle erläggas vid beställningen. Sällskapet ger kommittén fria händer "med undantag av den ekonomiska delen som handhas av kassören". Kassören meddelar då att sällskapet behöver låna 1000:- kronor. "Ett förslag att låna privat av klubbens medlemmar gjordes, det framkom även ett förslag att låna i bank. Efter en livlig diskussion om hur lånet skulle tas, reser sig en medlem, Magnus Stener och erbjuder sig att till sällskapet utlåna de 1000 kronorna. Erbjudandet godtog. Förslag att till Stener utbetala sparbanksränta på pengarna godkändes".

Man har börjat få rutin.

Redan nu ser man mönstret från den första lottbåten. Man förslår pristävlan vid lottförsäljningen. Den 23 nov. 1950 har man besökt varvet, kontrollerat bygget, rapporterar att båten är bordlagd och däckad och endast inredningsarbetena återstår. Kostnaden inkl. skatt har kalkylerats till 16500 kronor. Vid årsmötet den 6/2 1951 har man besiktigt båten på varvet. "Den är nästan färdig och det har bestämts att den skall levereras till Hornsplan den 14/3".

Det sker nyval av kassör men beslutas att den gamla, C. Burstöm, skall sitta kvar tills lottbåtsfrågan är löst. Tävlingen om lottförsäljningen avgjordes den 14/3 och redovisas med namn och antal sålda lotter på mötet den 3/4.

Mötet beslutar att "beställa lottbåt av samma typ som den förra till nästa år. Den nya båten föreslås byggas i hondurasmahogny".

"till lotteriföreståndare valdes Tore Sundvall. Till övriga ledamöter i nya lottbåtskommittén valdes Rune Johansson, C. Burstöm, P.G. Pettersson och E. Enström. E. Persson och Å. Johansson föreslogs men avböjde omval i kommittén men lovade att stå till tjänst som Tekniska rådgivare".

Man börjar alltså med ny lottbåt innan man sålt alla lotter till den gamla.

Lotterna såldes slut.

Redan vid styrelsemötet den 17/4 1951 kunde lotteriföreståndaren rapportera att lotterna var slutsålda. Styrelsen var nöjd. "Förslag till arvoden till Hagdahl och Hallman som stått och sålt lotter på dagarna, utbetala 250 kronor vardera godkändes, och beslöts enligt förslaget. För lottbåtskommittén föreslås 350 kronor till lottbåtsföreståndaren, 200 kronor Å. Johansson samt 100 kronor vardera för J. Eriksson, E. Enström och E. Persson. Styrelsen beslöt i enlighet med förslaget. Samtliga förslag skall föreläggas extra sammanträde den 8/5 1951 för godkännande av sällskapets medlemmar".

Man skiljde tydligen mellan kassan och lottbåtspengarna. § 10 innehåller bl.a. "C. Burstöm föreslår att en 3%-ig ränta på 3300kronor som lånats från huvudkassan att finansiera lottbåten med skall utgå till huvudkassan. Förslaget godkändes. Kassören meddelade att det utdelats 53 frilotter till medlemmarna."

Redovisning. Klubbholmsfond.

Den 8/5 1951 redovisades lotteriet och godkändes av sammanträdet. Sedan står det följande: "Förslag att C. Burstöm vilken flitigt medverkat vid lottbåten föreslås ett arvode av 300 kronor vilket Burström donerar till en fond som så småningom skall ge sällskapet en klubbholme." Statuterna för denna fond finns som ett löst handskrivet blad i protokolls-boken. Fonden bildades, och gjorde de möjligt att inköpa Västerö efter några år. Lottbåtskommittén beviljades ansvarsfrihet och i paragrafen efter står: "Lottbåtskommittén rapporterar att en ny lottbåt nästan är beställd".

Som tidigare nämnts hade en ny lottbåtskommitté valts och den visar redan upp sitt arbete.

SMU blandas in i lotterierna.

På vårvintern 1952 får man ett cirkulär från SMU angående gemensamma lottbåtar med en kallelse till sammanträde i denna fråga.

Gemensamma lottbåtar blev det inte. Däremot skulle lottbåtsplatserna fördelas vid ett gemensamt sammanträde. Flyttningarna av båtarna skulle ske genom avtal med Sellbergs, vilka skulle sköta transporterarna.

Det verkar som om segelklubbarna och kanske främst Kryssarklubben hade försökt "flyta ovanpå" och få andras båtar flyttade. Det hände tydligen även senare, men då beslöt man att sända en protestskrivelse till SMU.

Nya tag! Fler lottbåtar.

Den "nästan beställda" lottbåten hade beställts och man beslutar inköpa ett tröstpris bredvid lottbåten. Det finns inga noteringar om vad eller om dragningen. Den 17/4 1952 meddelas det att "lottbåten gått i hamn", varefter man beslutar om arvoden till lottförsäljare och lotterikommittén. Den 29/4 meddelar lotteriföreståndaren att "kommittén slutfört allt arbete som lottbåten medfört och överlämnat handlingarna till sällskapet".

"Lottbåtskommittén beviljas ansvarsfrihet för förvaltningen av lotterimedlen".

I § 7 föreslås lottbåt även 1953. Rune Johansson i den gamla kommittén yrkar avslag. Vid votering röstar 22 för, 1 emot och 3 avstår. Beslutet fattas på villkor att priserna ej blir för höga.

Tore Sundvall utses till lotteriföreståndare och Rune Johansson väljs in (trots sitt avslagsyrkande) tillsammans med Claes Burström. Kommittén får fria händer att organisera lotteriet.

Ny lottbåt. Nya villkor.

När man beställt den nya lottbåten för 16.200 kr. från Fredrikssons båtvarv, hade varvet begärt en större handpenning. Man hade förhandlat sig till att den (6000 kr.) skulle betalas med 1.000 kr/mån. från den 1/10 1952. Det beslutades att Åke Johansson, som redan utförde alla körningar åt kommittén, skulle komplettera densamma.

Den 16/3 1953 rapporterar Burström att 5.000 kr inbetalts på lottbåten. Det framgår av protokollet att kommittén har lovat lottförsäljarna 7% i arvode. Styrelsen anmärker därför på att man inte blivit informerade. Att sällskapet givit kommittén fria händer hade man tydligen glömt.

Som vanligt gick lotteriet bra och den 26/5 rapporteras att lotterna är slutsålda. Betr. arvoden påpekade Burström att kontrollanten hade ställt krav på återhållsamhet. Burström förslog därför att arvodena skulle utbetalas från klubbkassan i st. f. från lotteripengarna, vilket beslutades.

Man hade tydligen glömt avslutningen, för den 26/2 1954 får sekreteraren i uppdrag att "upprätta en kassatablå för lottbåten och översända den till ÖÄ".

1955 års lottbåt.

Som vanligt hade man valt en ny kommitté innan den förra lottbåten sålts slut. Den bestod av Schulz, Martinsson och Jansson, men den gamla kommittén lovade att hjälpa till vid behov. Man visade upp olika förslag till båtar och hade fått ett bra erbjudande om motor till en ev. lottbåt. Till slut beställer man hos Gösta Berg en båt för "c:a 17.665 kr.", som skall byggas hos Levanders varv, Vätö.

Den 21/4 1955 rapporterar man att mer än hälften av lotterna är sålda och att 10.000 kr betalts hos Gösta Berg.

1956 års lotteri.

Utdragen om de första lottbåtarna har visat, hur det kom igång, och hur man successivt lärde sig rutinerna. 1955 hade det nästa blivit slentrian att välja lottbåtskommitté och att ha en lottbåt varje år. Det året började det kärva. Vid val av kommitté omvaldes Martinsson och styrelsen fick i uppdrag att komma med fler kandidater till nästa möte. Vid valet den 24/11 1955 utsågs Jansson, Martinsson, Elis Franzén och Gösta Carlsson.

Det var kärvare att sälja lotterna den här gången men den 4/9 1956 redovisas lotterieresultatet för mötet. Behållningen, 12.524:22 kr., hade satts in på klubbens sparbanksbok.

Arbetet ger utdelning.

1955 års lottbåt gav 13.139:81 kr. och man hade på 2 år över 25.000 kr. Under hösten 1956 köptes Västerö. Det kunde göras, utan att man behövde låna. Samtidigt fick vi en ny utgiftspost. Det innebar att man fortfarande behövde ha lottbåtar för att klara investeringar och drift av Västerö.

Nu börjar det bli svårare.

Den 4/9 1956 omvalde man Elis Jansson, E. M. Franzén och N. E. Fredriksson samt nyvaldes J. Fridén till kommitté för 1957 års lottbåt.

Den 22/11 rapporterar kommittén att man beställt en båt liknande föregående års men med vissa ändringar i inredningen till ett pris av 16.340:- kr.”

Man planerar att som 2:dra pris skaffa en roddbåt och som 3:dje och 4:de 2 st reseradioapparater. Lotteriet skall bestå av 22000 lotter. Dragning fastställdes till 15 juli 1957. Den 17/6 återstod cirka 3.500 lotter, och man beslöt, att om lotterna ej kunde säljas ut skulle de överblivna undandras från dragningen.

Den 17/9 redovisades en vinst på 11.063:40 kronor.

Det lyckades inte att få någon att kandidera till lottbåtskommitté och man beslöt att inte ha någon lottbåt 1958.

En kvinnlig lottbåtskommitté.

Den 29/9 1958 föreslog valkommittén en lottbåtsdito som bestod av ”Som föreståndare fru S. Sundvall, samt övriga fruarna A. Lönn, S. Sjögren, hrr. J. A. Bohlin och J. Fridén. Tekniska rådgivare T. Sundvall, C. Burström, Åke Johansson, Bengt Myrgren, Bengt Ferm.”

Kommittén valdes och satte igång arbetet, men efter att ha kommit överens med varvet om båt och pris fick man en bekräftelse som ej stämde med överenskommelsen. Det ledde till att man avstod från lottbåt 1959.

En ytterligare anledning till tveksamhet var att lotteriskatten hade höjts från 20 till 30%.

Jubileumslottbåt.

Claes Burström tog på mötet den 21/9 1960 upp frågan om vi inte skulle ha en lottbåt 1961 när LBS fyllde 20 år. ”Svaret blev ja. Myrgren ansåg att när sällskapetets ekonomi tidigare uppbyggts med lottbåtar fanns chansen att t.ex. finansiera bryggbygget på detta sätt. Till lottbåtskommitté valdes: Elis Jansson, Arne Martinsson, Åke Johansson, Alvar Ekroth, Bengt Myrgren med E. Jansson som lotteriföreståndare.”

Detta lotteri har relativt utförligt dokumenterats i ett av de fotoalbum som gjordes till 50-årsjubiléet. Båten kostade 25900 kr. fritt Stockholm. Den byggdes på Orust, var en ”högsjötyp av mahogny, klinkbyggd på ekspant med en 40 hk Albinmotor.”

Trots ett intensivt arbete kunde inte alla lotter säljas. Av 30.840 lotter var 1200 osålda. En beräkning av vinsten rapporteras sluta på 24.000 kr.

Slutord.

Som jag hoppas, framgår det av de utdrag jag gjort, att lottbåtar under drygt ett decennium utgjorde grunden till den uppbyggnad av ”det moderna” LBS, som vi nu har.

Det verkar kanske ha varit ett enkelt sätt att skaffa pengar, men det har krävt en stor arbetsinsats, inte bara av lottbåtskommittéerna, utan av alla medlemmar som sålde lotter, styrelsen, som alltid har det övergripande ansvaret, och alla som frivilligt hjälpte till när något trasslade.

Som alltid framträder Tore Sundvall, Åke Johansson och Claes Burström. Flera andra har gjort mycket, men de tre har alltid varit de trygga stöttepelare, som gjort att andra vågat åta sig arbeten.

(sjätte delen)

För några år sedan skrev jag LBS historia hämtad från protokollen. Det blev 5 delar men när jag kom fram till de år jag själv satt som ordförande så fastnade jag på att protokollen var på olika sätt felaktiga. De var inte innehållsmässigt felaktiga men det var i huvudsak kopior som var ofullständigt underskrivna. Det protokoll där det skulle stå om den nya styrelsen saknade blad nr 6 där bl.a. jag själv skulle stå som nyvald ordförande. Styrelse och funktionärer kunde ju återfinnas i kommande protokoll.

Jag har lämnat tillbaka de foliopärmar med handskrivna protokoll som använts från sällskapetets bildande. Efter vår flyttning till Tanto Sjögård hittade jag på övre plan ett par lådor med papper, som bl.a. innehöll protokoll och räkenskaper. De samlades i buntar eller pärmar och förvarades i det utrymme, som Ligna disponerade där. Att de bladen senare blev insatta i pärmar gjorde det bara delvis lättare

Ett problem var, att när Jan Olsson slutade som sekreterare, fick Raymond Olsson inte över originalen. Om dessa kommit bort, eller om Jan inte kunde få fram dem, vet jag inte, och när Jan avled fanns egentligen bara mina kopior kvar.

Den tid, som vi arbetade i styrelsen, var mycket omtumlande. Det var mycket arbete med vår nya relativt nya uthamn, Västerö, vi blev uppsagda från vår gamla uppläggningsplats, vårt klubbhus skulle rivas och vi skulle kanske bli av med vår brygga. Jag skall försöka skildra den perioden på något sätt, men jag vet inte hur omfattande det blir. Gamla gubbar brukar lätt bli långrandiga!

Skulle vi bara vräkas utan ny hamn?

Redan vid kvartalsmötet den 18/11 1969 rapporterade sekreteraren om ett "stadsplaneförslag om Lignaområdets framtida utformning som i princip har godkänts av byggnadsnämnden den 9 okt 1969." Där framgår att all mark – frånsett ett parkeringsområde för 140 bilar – skall bli parkmark. I hamnen mellan LBK:s bank och bergudden skall rymmas 200 båtar. LBK:s bank skall upplåtas som serviceområde för småbåtsverksamhet och skall öppnas för allmän gångtrafik.

Beslut: Styrelsen skall så snart ske kan i samarbete med MMF till stadsbyggnadsmyndigheterna inkomma med förslag till uppläggningsområde på den plats där Nya Murbruksfabriken f.n. håller till.

Vad hade LBS enl. kontrakt med IFS (idrotts och friluftsstyrelsen)?

Vi hade 2 kontrakt på hamnområden. Tills vidare var de inte i riskzonen. I övrigt fanns 3 kontrakt:

1. Klubbhustomten 90 m².
2. Bergmans verkstadstomt 40 m².
3. Planen 1350 m².

De här områdena hade LBS i huvudsak haft sedan bildandet 1941. Klubbhuset var kanske det som man var stoltast över. Det hade man under många år arbetat med, och många klubbar hade uttalat sin beundran över det. Dessutom låg det relativt nära hamnen.

Vad kunde vi få i ersättning?

Nya Murbruksfabriken skulle flyttas och den byggnad som stod där skulle rivas. Vi hade kanske möjlighet att skapa ett klubbhus där, Murbruket skulle ju då slippa rivningskostnaderna. Kvarteret Geväret skulle bli park men för oss kunde Kanonen smälla högre.

Huset låg ovanför stenplinten och närmare sjön är vårt klubbhus. Problemet var att det skulle passa in i parkmiljön, och därför måste omgivningarna omkring huset vara tilltalande.

Som uppläggningsområde hade politikerna räknat med Årsta Holmar. Vi var nu framme vid 1971 och då det inte fanns pengar till att göra park av Geväret så skulle vi få ligga kvar till den 1:a maj 1972.

Hur skulle vi kunna påverka politikerna?

I första hand gällde det att se om vi skulle kunna ta över Murbrukets hus. Det var ett gediget byggt timmerhus i 2 våningar, med bred och snygg trappa invändigt. Mot bakgrunden av hur vi vintertid förvarade vårt pallningsvirke (bockar, stöttor m.m.) så gällde det att se till att vi kunde ordna det snyggt, helst instängt och osynligt.

Entypsbockar som skulle dimensioneras så att de kunde användas av alla, och stöttor helst från bockarna var en lösning. Då detaljerna var standardiserade skulle man kunna trava dem som på en brädgård.

Hur skulle Murbrukets hus kunna passas in i parken?

Själva huset måste placeras i en omgivning, som var tilltalande. Huset stod där det stod, och det var den närmaste omgivningen, som måste fungera, som fin övergång till parken. Hasse Erikssons dotter, Barbro, arbetade på ett arkitektkontor, om jag minns rätt. Hon ritade en omgivning, som vi tyckte var fin.

Jag har i många år haft skisserna eller kopior av dem kvar, men kan inte hitta dem nu.

Troligen fanns det även med en plan för, hur vi skulle utnyttja huset.

Tanken var, att vi fortfarande skulle ha ett klubbhus, och att vi skulle förvara vårt material, så att LBS skulle kunna fungera, även om uppläggningsplatsen blev en annan.

Det står mycket mer i styrelse- och mötesprotokollen liksom i plankommitténs protokoll om alla förslag, alla kontakter med IFS, våra kontakter med den lokala kommunalpolitikern, och inte minst om MMF:s och Båtrådets bidrag genom Hasse Eriksson, som var ordf. i MMF och satt med i Båtrådet.

Resultatet av arbetet blev – Tanto Sjögård!

Vilka skulle dela på vår nya plan?

ÅMK skulle vräkas från sin hamn och uppläggningsplats, så vi hade gemensamma problem. Det var även meningen, att Tanto båtklubb skulle flytta, och att alla 3 klubbarna skulle dela på Tanto Sjögård. Vad som hände med Tanto minns jag inte, men det område ÅMK och Ligna skulle samsas på, räckte inte för det gemensamma båtbeståndet och än mindre då för 3 klubbar. Resultatet får väl trots allt sägas ha blivit gott, och samarbetet mellan klubbarna har väl haft mycket lite friktioner.

Arbetsplikten fullföljdes oftast.

Inte bara styrelsen utan alla funktionärer och de medlemmar, vilka vi kallade till arbetsplikt, som gjorde det möjligt att klara flyttning, tillvaratagande av vårt gamla klubbhus, kontakt med myndigheter och vidarearbete på Västerö.

Det var egentligen inga svårigheter att få folk till de arbeten, som de kallades till. Mycket berodde det väl på att vi kallade folk per telefon. När någon beklagade att man var förhindrad just den dagen, så hade vi genast andra alternativ – vi hade ju hur mycket jobb som helst. Det slutade med att de kunde komma till något av arbetena.

Tanto Sjögård intogs hösten 1974.

Det tog ju många år mellan första "varningen" och den slutliga flyttningen. Vintern 1973-1974 låg vi fortfarande kvar på gamla planen. Hösten 1974 skedde uppdragningen på Tanto Sjögård. Plankommittéerna i LBS och ÅMK samarbetade redan under planeringstiden och den gemensamma skötseln ordnades under en varvsförening – Varvsföreningen Tanto Sjögård. Dess "födelsedag" tror jag inföll 1975.

Klubbhuset hade ju redan delats mellan ÅMK och LBS, men en hel del arbeten måste göras, för att det skulle fungera som kanslier för klubbarna, och som möteslokal. Den skulle delas mellan klubbarna.

Inredning, ändring av fönster, planering av värme, toaletter, förvaringsutrymmen med mera, krävde mycket tid, både för planering och genomförande.

Under den här perioden började man på förbundshåll försöka få ordning på klubbarna och deras medlemmar genom att skapa ett datoriserat register. Det var avsett, att hjälpa klubbarna med pappersarbetet, men det tog mycket tid för oss, när uppdateringen skulle ske. Lasse Öhrbom gjorde det mesta, men jag vet inte hur länge det fungerade i MMF:s regi. Mycket arbete sköttes av Lasse och Bengt Linder, och jag vet inte hur många timmar, jag satt kvar på jobbet och skrev matriklar, när vi övertog det jobbet i egen regi. På senare år har Lasse och Benke gjort ett jobb, som nog bara den, som någon gång deltagit och själv försökt, kan uppskatta till fullo.

Medlemsnytt.

När jag blev ordförande, fick vi en sekreterare som arbetade med språk och hade tillgång till tryckmöjligheter. Jan Olsson var provårsmedlem, men ansågs lämplig att sköta sekreterarposten. Efter en tid kom han med ett förslag att skapa en medlemstidning. Den skulle dels vara en kanal från styrelse och funktionärer till medlemmarna, men också en möjlighet för medlemmarna att framföra sin mening till styrelse och Sällskapet i stort. Då den skulle sändas till alla medlemmar, så kunde vi nå även dem, som inte kom på mötena.

Namnet valdes för att visa att den var avsedd att vara dubbelriktad.

Medlemsnytt har nu funnits i 30 år. Nummer 1 av den 31 årgången fick jag med kallelsen till mötet den 22 april 2002.

Tjuvlarm.

För att inte sitta sysslolös, så lovade jag att delta i MMF:s tekniska kommitté.

På grund av att det varit så mycket båtstölder, så valde man som första projekt att göra ett tjuvlarm för båtklubbar. Larmet skulle i första hand skydda båten, men skulle även kunna användas för att larma olika saker i båtarna om någon ville bygga vidare. Ligna lovade oss att använda våra båtar som provplats för att se om det var stabilt och fungerade som det skulle.

Båtlarmet blev färdigt och tillverkades på prov för ett par båtklubbar. Den första båtklubben fick en båt stulen men larmet gick och man fick tag på den som stulit båten. Det visade sig vara ordförandens son!

Ett tjuvlarm måste ha en direktkontakt till någon, som kan rycka ut och avbryta stölden, men man bör också försena starten så mycket som möjligt för att ge tid för uttryckning.

Sammanfattning.

Då jag blev pensionär trodde jag att jag skulle hinna så mycket mer än förr. Sanningen är att jag inte alls hinner vad jag vill, och att min hustru nu har bättre kontroll och konstaterar att huset skulle ommålas sedan

flera år, att huset i Hudiksvall skulle repareras, att stugorna på Agön behöver ständig reparation, att... ja, det lönar sig inte att räkna upp allt även om jag kunde.

Jag har försökt att föra historien fram till den tid jag var aktiv i styrelsen. När jag ser resultatet kan jag konstatera att det saknas mycket. Pärmarna är samlade och återlämnas nu. Nästa historieskrivare får ta vid. Det finns fortfarande några som kan hjälpa till och berätta. Historieskrivning är ju trots allt en minnenas kavalkad, när man kommit fram till den tid, där källorna ännu är vid liv.

Våra protokoll är, efter min tid, i bättre ordning, är när jag lämnade över till Lennart Hejdenberg. Det är viktigt att ett sällskaps arkiv sköts och bevaras.

Som jag befarade blev det många ord. Fler och kanske sakligare borde ha varit med i den är sista delen från min historia.

Bengt Myrgren